

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΥΔΑΤΩΝ ΚΟΛΥΜΒΗΣΗΣ

Άγιος Κοσμάς

ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ:

ELBW069197029

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ:

Ελλάδα

Αποκεντρωμένη Διοίκηση ΑΤΤΙΚΗΣ

Περιφέρεια ΑΤΤΙΚΗΣ

Περιφερειακή Ενότητα ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δήμος Ελληνικού - Αργυρούπολη

Τα ύδατα κολύμβησης στην ακτή Άγιος Κοσμάς είναι εξαιρετικής ποιότητας με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της τελευταίας τετραετίας.

Εισαγωγή

Η θέσπιση Μητρώου Ταυτοτήτων Υδάτων Κολύμβησης υπαγορεύεται από την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2006/7/ΕΚ, σχετικά με τη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης και συνιστά μια καινοτόμο προσέγγιση, με βασικό στόχο την ενημέρωση των πολιτών και την παροχή χρήσιμων στοιχείων για την σύγκριση και την επιλογή ακτών κολύμβησης. Η ταυτότητα των υδάτων κολύμβησης παρέχει πληροφορίες για τις φυσικές και γεωγραφικές συνθήκες της περιοχής της ακτής, για τα υδρολογικά χαρακτηριστικά των υδάτων κολύμβησης, καθώς και για την αξιολόγηση των πιθανών κινδύνων ρύπανσης στην περιοχή.

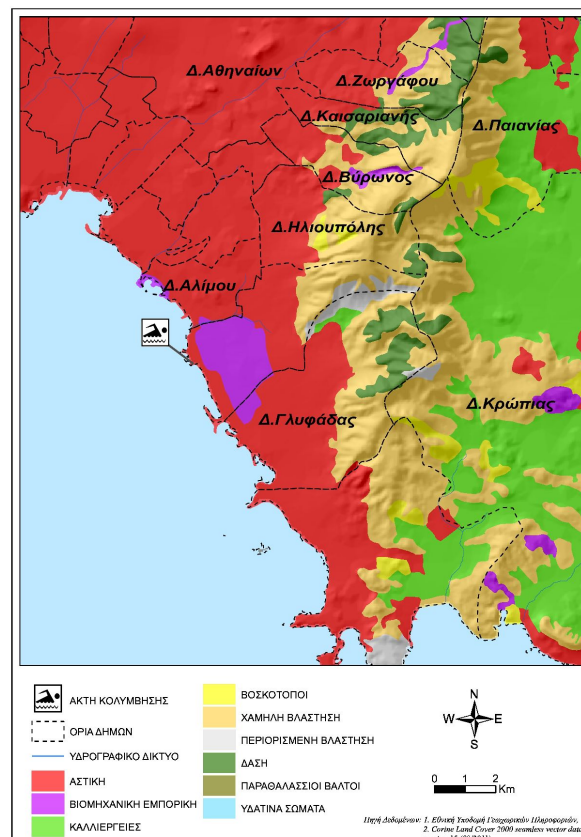
Συμπληρωματικώς του Μητρώου Ταυτοτήτων, κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου κάθε έτους (από 1η Ιουνίου έως 31η Οκτωβρίου), διενεργούνται συστηματικές δειγματοληψίες και αναλύσεις μικροβιολογικών και άλλων παραμέτρων, με σκοπό την ποιοτική παρακολούθηση και ταξινόμηση των κολυμβητικών υδάτων.

Περιγραφή Ακτής

Η κολυμβητική ακτή Άγιος Κοσμάς βρίσκεται στα βορειοανατολικά παράλια του Σαρωνικού Κόλπου, νότια του ομώνυμου ακρωτηρίου και σε απόσταση 9 περίπου χιλιόμετρα νοτιοανατολικά από το κέντρο της Αθήνας. Η ακτή αποτελεί παράλια τμήμα ενός κλειστού κόλπου, μήκους 250 μέτρων. Η παραλία καταλαμβάνει το σύνολο του κλειστού κόλπου και έχει μέσο πλάτος 15 μ., με νότιο προσανατολισμό. Η παράκτια ζώνη είναι τροποποιημένη, λόγω των διαμορφωμένων από σκυρόδεμα άκρων της, καθώς και των έργων από φυσικούς ογκόλιθους στο μέσο της παραλίας, που χωρίζει την ακτή σε δυο επάλληλους μικρούς κολπίσκους. Τόσο η παράκτια ζώνη όσο και ο θαλάσσιος πυθμένας αποτελούνται από άμμο, ενώ στα άκρα παρατηρείται βότσαλο. Στο όριο της παράκτιας ζώνης υπάρχει σποραδική βλάστηση από φοίνικες. Η θαλάσσια χλωρίδα περιλαμβάνει χλωροφύκη που είναι προσκολλημένα στα βραχώδη τμήματα της ακτής. Τα κολυμβητικά ύδατα στα πρώτα μέτρα είναι αβαθή με ήπια κλίση του πυθμένα, καθώς η ισοβαθής των 5 μ. βρίσκεται σε απόσταση 500 μ. από την ακτή. Η περιοχή είναι προσβάσιμη οδικώς, τόσο με ιδιωτικά μέσα μεταφοράς όσο και με μέσα μαζικής μεταφοράς. Η παραλία είναι οργανωμένη και διαθέτει υποδομές, όπως ομπρέλες, καλάρια απορριμμάτων, ναυαγοσωστική βάση. Επιπλέον, ο περιβάλλον χώρος της παραλίας είναι διαμορφωμένος ως χώρος πρασίνου και αναψυχής. Για την εξυπηρέτηση του κοινού, στο όριο της ακτής λειτουργούν αναψυκτήρια. Ο μέγιστος αριθμός λουομένων εκτιμάται 250 άτομα. Η άμεση περιοχή γύρω από την παραλία καταλαμβάνεται κυρίως από εγκαταστάσεις αθλητισμού του Αγίου Κοσμά, υποδομές μεταφορών (μαρίνα Αγίου Κοσμά, παλιός Κρατικός Αερολιμένας Αθηνών) και τα αναψυκτήρια. Ακόμα, στο βορειοδυτικό άκρο της παραλίας υπάρχει οργανωμένος χώρος στάθμευσης και συντήρησης σκαφών. Σε μεγαλύτερη απόσταση υπάρχει η αστική δόμηση του Δήμου Ελληνικού- Αργυρούπολης και νότια της ακτής εντοπίζεται η μαρίνα του Αγίου Κοσμά.

Χρήσεις γης ευρύτερης περιοχής

Η ευρύτερη περιοχή είναι κυρίως αστική με έντονη οικιστική χρήση. Επιπλέον σημαντικό τμήμα της ακτής περιλαμβάνει τις αθλητικές εγκαταστάσεις και χώρο του κρατικού αερολιμένα.

Υπαγωγή - Χαρακτηρισμοί

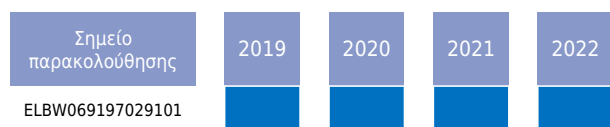
Η ακτή εντάσσεται στο Υδατικό Σύστημα Αττική (EL06), στην Λεκάνη Απορροής Ποταμού Λεκανοπεδίου Αττικής (EL0626) και στο Παράκτιο Υδατικό Σύστημα «Έσω (Κεντρικός) Σαρωνικός» (EL0626C0012N), του οποίου η οικολογική κατάσταση έχει χαρακτηριστεί ως «Μέτρια», με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης, που πραγματοποιήθηκε 1η αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) και την αντίστοιχη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) (ΦΕΚ Β 4672/29.12.2017). Στο Υδατικό Σύστημα υπάρχει σταθμός επιχειρησιακής παρακολούθησης που έχει οριστεί στο πλαίσιο εφαρμογής του Άρθρου 8 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Στην περιοχή δεν εντοπίστηκαν άλλα υδάτινα σώματα που να επηρεάζουν την κολυμβητική ακτή.

Ποιότητα κολυμβητικών υδάτων

Η παραλία Άγιος Κοσμάς αναγνωρίστηκε ως ακτή κολύμβησης το έτος 1990 και έκτοτε παρακολουθείται στο πλαίσιο των ετησίων προγραμμάτων παρακολούθησης της ποιότητας των κολυμβητικών υδάτων, τα οποία πραγματοποιούνται με ευθύνη του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος

και Ενέργειας.

Από το 2010, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της ποιότητας των υδάτων για τις κολυμβητικές περιόδους πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 2006/7/EK και με συναξιολόγηση των αποτελεσμάτων παρακολούθησης των τελευταίων ετών.

Υδρολογικά, μετεωρολογικά χαρακτηριστικά

Το μέσο ετήσιο ύψος βροχόπτωσης στην περιοχή είναι 387 mm, με το μέγιστο και το ελάχιστο μηνιαίο ύψος να είναι αντίστοιχα 230,6mm και 0mm. (Ε.Μ.Υ. Μετεωρολογικός Σταθμός Ελληνικού, έτη 1950-12002). Η επικρατέστερη διεύθυνση ανέμου είναι η βόρεια, ακολουθούμενη από βορειοανατολική και νότια με μικρή ή μέση ένταση (Ε.Μ.Υ. έτη 1955-2001). Η μέση μηνιαία θερμοκρασία της ατμόσφαιρας κατά την κολυμβητική περίοδο είναι 25°C, με τη μέγιστη μηνιαία θερμοκρασία να καταγράφεται κατά το μήνα Ιούλιο και να είναι της τάξης των 30°C(Ε.Μ.Υ. έτη 1960-2004).

Σημειώνεται ότι λόγω θέσης και του προσανατολισμού, η ακτή είναι προστατευμένη από τους επικρατέστερους ανέμους με εξαίρεση τους νότιους. Γενικώς στην περιοχή δεν παρατηρούνται ισχυρά ρεύματα ή έντονα φαινόμενα παλίρροιας.

Πιέσεις

Υγρά απόβλητα

Η περιοχή του Δήμου Ελληνικού- Αργυρούπολης διαθέτει δίκτυο αποχέτευσης, το οποίο καλύπτει το σύνολο της και εξυπηρετείται από την Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) Ψυττάλειας, που έχει σχεδιαστεί για ισοδύναμο πληθυσμό 5.600.000 κατοίκων. Η ΕΕΛ περιλαμβάνει δευτεροβάθμια επεξεργασία με απομάκρυνση θρεπτικών και απολύμανση, ενώ η διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων γίνεται μέσω υποθαλάσσιου συστήματος αγωγών βαθιάς διάχυσης στον Σαρωνικό Κόλπο και σε μεγάλη απόσταση από την παραλία.

Λοιπές πηγές

Η ακτή του Αγίου Κοσμά είναι ιδιαίτερα δημοφιλής και κατά τους καλοκαιρινούς μήνες συγκεντρώνει μεγάλο αριθμό λουομένων, η παρουσία των οποίων μπορεί να επιβαρύνει την ποιότητα των υδάτων της ακτής. Επιπλέον, στην παραλία επιτρέπονται τα κατοικίδια ζώα, ο αριθμός και η συχνότητα παρουσίας των οποίων δεν εκτιμάται ότι μπορεί να επιβαρύνει την ακτή. Στο βορειοδυτικό άκρο της ακτής εντοπίζεται μονάδα

αποθήκευσης και συντήρησης σκαφών επαγγελματικών και αναψυχής (καρνάγιο). Η μη ορθολογική χρήση λιπαντικών και ορυκτέλαιων και η μη απομάκρυνση των παραγόμενων στερεών αποβλήτων αποτελούν δυνητικές πηγές ρύπανσης. Σε κάθε περίπτωση, με την προϋπόθεση τήρησης των Περιβαλλοντικών Όρων της μονάδας σχετικά με τη διάθεση αποβλήτων, δεν αναμένεται επιβάρυνση της ποιότητας των υδάτων. Αναφορικά με τη λειτουργία της μαρίνας του Αγίου Κοσμά συνιστάται η ορθή περιβαλλοντική διαχείριση των αποβλήτων των σκαφών σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Αποτελέσματα επιτόπιας επίσκεψης

Κατά την επί τόπου επίσκεψη στην παραλία, δεν παρατηρήθηκε η ύπαρξη λαδιών ή πίσσας ή απορριμμάτων. Γενικώς, τα ύδατα κολύμβησης ήταν καθαρά και διαυγή.

Ευτροφισμός

Η θέση της ακτής (εντός κλειστού κόλπου) σε συνδυασμό με το μικρό βάθος των υδάτων, συνεπάγεται περιορισμένο ρυθμό ανανέωσης των υδάτων με αποτέλεσμα τη διαμόρφωση ευνοϊκών συνθηκών για την εμφάνιση του φαινομένου του ευτροφισμού. Ωστόσο, τα ύδατα της ακτής κολύμβησης δεν επηρεάζονται από την απορροή ρυπαντικών φορτίων των κύριων θρεπτικών συστατικών αζώτου και φωσφόρου, τα οποία συμβάλλουν στην ανάπτυξη αλγών και ευνοούν την εξέλιξη φαινομένων ευτροφισμού. Ακόμα, τα κολυμβητικά ύδατα της ακτής είναι, υπό κανονικές συνθήκες διαυγή και καθαρά κάτι που συνδέεται με χαμηλή παρουσία φυτοπλαγκτόν. Με βάση τα παραπάνω εκτιμάται χαμηλός βαθμός επικινδυνότητας ανάπτυξης μακροφυκών και φυτοπλαγκτόν στο θαλάσσιο πυθμένα της ακτής.

Διερεύνηση έκτακτων συνθηκών

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία των ανέμων και της βροχόπτωσης για την περιοχή, κατά την κολυμβητική περίοδο δεν εμφανίζονται ακραία καιρικά φαινόμενα και, επομένως, δεν αναμένεται ιδιαίτερη επιβάρυνση της θαλάσσιας περιοχής από μεταφορά ρύπων λόγω ισχυρών ανέμων. Οι έκτακτες συνθήκες κατά τις οποίες δύναται να επιβαρυνθεί η ποιότητα των υδάτων της ακτής περιλαμβάνουν τη συγκέντρωση αυξημένου αριθμού λουομένων.

Μέτρα αντιμετώπισης

Σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού ρύπανσης των υδάτων ή επιβάρυνσης του περιβάλλοντος της ακτής κολύμβησης, ενεργοποιείται μηχανισμός έκτακτης προειδοποίησης για την πρόληψη και την ασφάλεια των λουομένων. Ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης τέτοιων καταστάσεων είναι ο Δήμος Ελληνικού - Αργυρούπολη.

Στις επανορθωτικές ενέργειες περιλαμβάνονται:

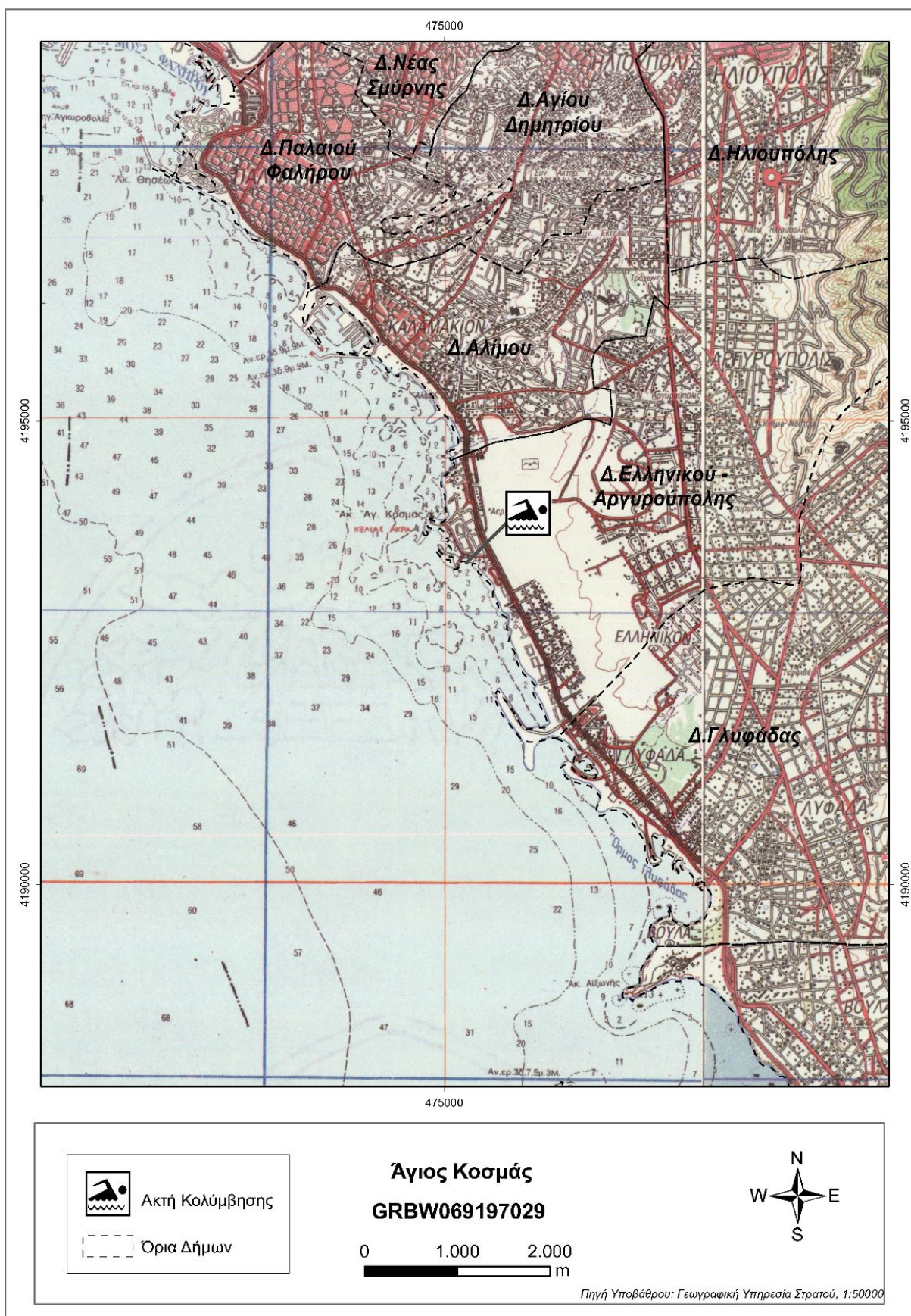
- Ενημέρωση του κοινού για την ρύπανση και την εκτιμώμενη διάρκεια αυτής.
- Έκδοση απόφασης προσωρινής διακοπής της κολύμβησης (εάν κριθεί απαραίτητο από τις αρμόδιες Υπηρεσίες).
- Συνέχιση της παρακολούθησης των υδάτων, σύμφωνα με το αντίστοιχο πρόγραμμα παρακολούθησης που εφαρμόζεται στο πλαίσιο της Οδηγίας 2006/7/Ε.Κ., και λήψη πρόσθετου

δείγματος, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι το περιστατικό έχει λήξει. Σε περίπτωση που το πρόγραμμα παρακολούθησης προβλέπει λήψη δείγματος στην περίοδο εμφάνισης της βραχυπρόθεσμης ρύπανσης, το δείγμα αυτό μπορεί να εξαιρεθεί και να αντικατασταθεί από ένα πρόσθετο δείγμα, το οποίο θα ληφθεί 7 ημέρες μετά την εξάλειψη του φαινομένου

Σχετικά με τον κίνδυνο ρύπανσης της θάλασσας από τη συγκέντρωση αυξημένου αριθμού λουομένων, αναρτώνται σε ευδιάκριτο σημείο μέτρα καλής συμπεριφοράς λουομένων, τα οποία περιλαμβάνουν την αποφυγή χρήσης αντηλιακού μισή ώρα

πριν την είσοδο στο νερό και τη συστηματική χρήση των κάδων για την απόθεση απορριμμάτων. Επίσης, αναφορικά με τη λειτουργία της μαρίνας και του αλιευτικού καταφυγίου συνιστάται η ορθή περιβαλλοντική διαχείριση των αποβλήτων των σκαφών σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Γενικά συνιστάται η αποφυγή κολύμβησης εντός των λιμανιών, των μόνιμων αγκυροβολίων και των ναυπηγείων, 200 μ. εκατέρωθεν από τα στόμια εκβολής των αγωγών εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, στις εκβολές αγωγών ομβρίων υδάτων μετά από έντονη βροχόπτωση, καθώς και στις εκβολές ρεμάτων συνεχούς ροής.

Στοιχεία επικοινωνίας και πηγές περαιτέρω ενημέρωσης

Αρμόδια Τοπική Αρχή
Δήμος ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ - ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ
Λ. Κύπρου 68, 164 52, Αργυρούπολη
Τηλέφωνο: 213-2018700
Fax: 210-9902045
www.elliniko-argyroupoli.gr
secretary@elliniko.gr

Αρμόδια Περιφερειακή Αρχή
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής
Δ/ση Υδάτων Αττικής
Μεσογείων 239, 15451 Αθήνα
Τηλέφωνο: : 210 3725706
Fax: 210 3725728
<http://attiki.dasi-ydata.gr/4portal/index.php>
nero@attica.gr

Αρμόδια Υγειονομική Υπηρεσία
Περιφέρεια Αττικής
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜ. ΥΓΕΙΑΣ & ΚΟΙΝ. ΜΕΡΙΜΝΑΣ
ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ
Ελ. Βενιζέλου 273 & Σόλωνος, 17674
Καλλιθέα
Τηλέφωνο: 2132101204

Αρμόδια Κρατική Αρχή
ΥΠΕΝ
Γενική Γραμματεία Φυσικού
Περιβάλλοντος και Υδάτων
Λεωφόρος Μεσογείων 119, Αθήνα,
Τηλέφωνο: 2131513849, 850, 852
www.ypen.gov.gr
ggenvr@ypen.gr
info@ypen.gov.gr

Έκδοση Ταυτότητας	Ημερομηνία	Επόμενη αναθεώρηση
R3	Μάιος 2015	Σε περίπτωση σημαντικής μεταβολής στην ποιότητα των κολυμβητικών υδάτων ή στο φυσικό περιβάλλον

Χρήσιμες Συνδέσεις

Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Ποιότητα υδάτων κολύμβησης: ec.europa.eu/environment/water/water-bathing/index_en.html

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος - Κατάσταση υδάτων κολύμβησης:

www.eea.europa.eu/themes/water/status-and-monitoring/state-of-bathing-water

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος: Κεντρικό Αποθετήριο Δεδομένων: cdr.eionet.europa.eu/gr/eu/bwd

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας: www.ypen.gov.gr

Μητρώο ταυτοτήτων υδάτων κολύμβησης: bathingwaterprofiles.gr/

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού: www.culture.gov.gr

Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ.): www.emy.gr

Περιοχές δικτύου Natura 2000: www.ypen.gov.gr/perivallon/viopoikilotita/diktyo-natura-2000/

Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών: www.hcmr.gr

Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων - Υγροτόπων: www.ekby.gr

Γαλάζιες σημαίες: www.blueflag.gr

ΕΟΤ: gnto.gov.gr

Περιφέρεια ΑΤΤΙΚΗΣ: <http://www.patt.gov.gr/main/>

Πρόγραμμα «Ταυτότητες υδάτων κολύμβησης»

Το Πρόγραμμα «Ταυτότητες ακτών κολύμβησης» για το έτος 2011 χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΕΠΠΕΡΑΑ) του ΕΣΠΑ 2007-2013, με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Για πρόσθετες πληροφορίες και ενημέρωση για το πρόγραμμα και τις κολυμβητικές ακτές της χώρας, υποβολή σχολίων, παρατηρήσεων και ανταλλαγή απόψεων επισκεφτείτε την ηλεκτρονική μας διεύθυνση www.bathingwaterprofiles.gr